

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Panel V

Przyszłość nauki w rękach młodych naukowców

Moderatorzy: dr hab. Joanna Kruczałak-Jankowska, *Uniwersytet Gdański*,
mgr Marta Styba, *doktorantka na Uczelni Łazarskiego*

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

Przebieg postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych według sprawozdań statystycznych MS S20-UN

mgr Monika Banasik-Pasterak, *Uczelnia Łazarskiego, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie*

Przygotowana likwidacja

mgr Monika Maśnicka, *doktorantka na Uniwersytecie Gdańskim*

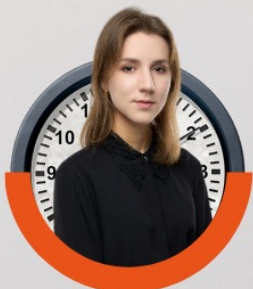

Parytet zamiany wierzytelności na udziały (akcje) – kluczowy element układu konwersyjnego

mgr Piotr Kempieński, *doktorant na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*

Status wierzytelności wynajmującego o uzupełnienie kaucji lub gwarancji w toku postępowań restrukturyzacyjnych

mgr Norbert Frosztęga, *adwokat i doradca restrukturyzacyjny*

Umorzenie długu podstawowego w postępowaniu restrukturyzacyjnym lub upadłościowym a odpowiedzialność zabezpieczycieli

mgr Joanna Waga, *doktorantka na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

PRZEBIEG POSTĘPOWAŃ UPADŁOŚCIOWYCH I RESTRUKTURYZACYJNYCH WEDŁUG SPRAWOZDAŃ STATYSTYCZNYCH MS S20-UN

MGR MONIKA BANASIK-PASTERAK

UCZELNIA ŁAZARSKIEGO, SĄD REJONOWY DLA M.ST. WARSZAWY W WARSZAWIE

Projekt badawczy 2024/2025

dr hab. Anna Hrycaj

mgr Monika Banasik-Pasterak

mgr Marta Styba

dr Ulyana Zaremba

dr Bartosz Kotowicz

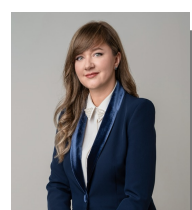
mgr Joanna Mataśka

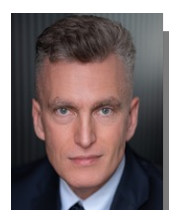
dr Bartosz Sierakowski

mgr Jakub Rak

mgr Agata Duda-Bieniek

mgr Bartosz Nowicki

mgr Aleksandra Mielcarz-Jankowska

mgr Mateusz Wardyn

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Projekt badawczy 2024/2025

1. Metody badawcze zastosowane w projekcie:

- analiza danych o charakterze ilościowym, oparta na zasadach analizy statystycznej
- analiza zależności
- prognozowanie na podstawie analizy trendów

2. Przedmiot analizy – sprawozdania **MS-S20UN**

3. Dane dotyczące całego kraju za lata **2003-2024**

Statystyki dostępne online

1

Liczba wszystkich spraw

2

Liczba spraw (papier/KRZ)

3

Udział sygnatur w ogólnej liczbie spraw

4

Rodzaje spraw (według sygnatur)

5

Czas trwania postępowań

6

Obsada sądów

7

GU "of" vs GU bez "of"

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŻNIEJ

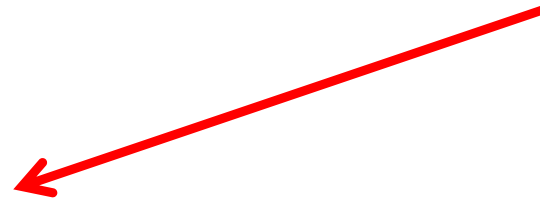
INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

Projekt badawczy

Statystyki ▾

Wnioski końcowe

Instrukcja

Instytut Prawa Upadłościowego i Restrukturyzacyjnego oraz Badań nad Niewypłacalnością

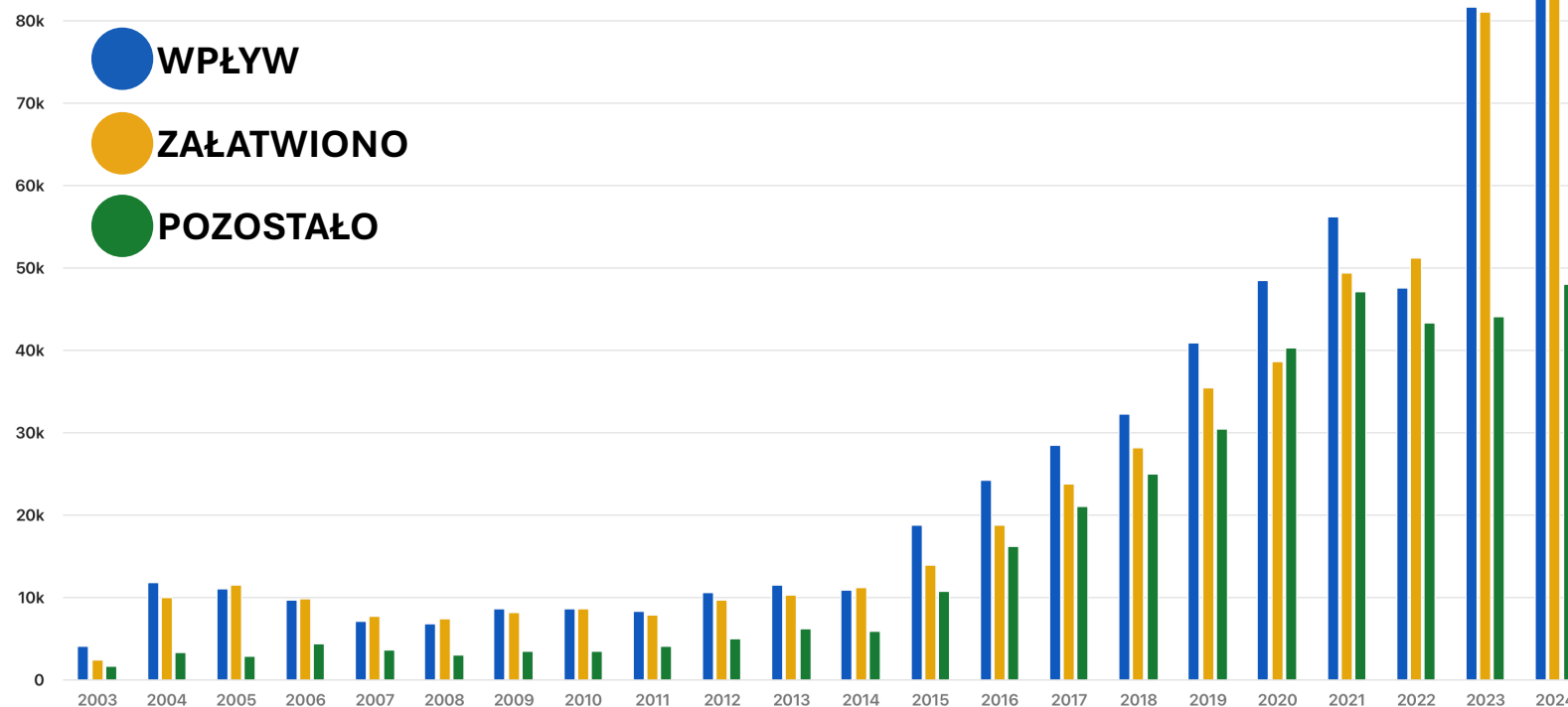
INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Liczba wszystkich spraw (2003-2024)

Liczba spraw, które wpłynęły do sądów upadłościowych i restrukturyzacyjnych w Polsce (całość)

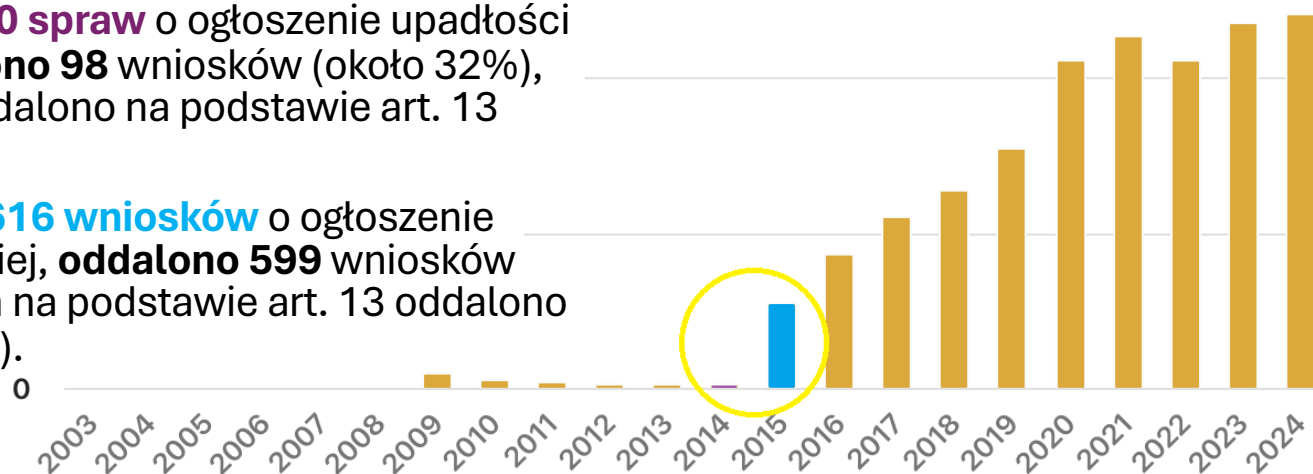

10 LAT PÓŹNIEJ
PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE

Nowelizacja z dnia 29 sierpnia 2014r.

Nowelizacja dokonana ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. poz. 1306)

- W 2014r.: **wpłynęło 300 spraw** o ogłoszenie upadłości konsumenckiej, **oddalono 98** wniosków (około 32%), w tym 67 wniosków oddalono na podstawie art. 13 (około **22%**).
- W 2015r.: **wpłynęło 5.616 wniosków** o ogłoszenie upadłości konsumenckiej, **oddalono 599** wniosków (niespełna 11%), w tym na podstawie art. 13 oddalono 42 wnioski (około **0,7%**).

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
10 LAT PÓŹNIEJ

Nowelizacja z dnia 30 sierpnia 2019r.

Nowelizacja dokonana ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1802 z późn. zm.)

- Zmiana ta weszła w życie **24 marca 2020r.** i dotyczyła wniosków złożonych po tej dacie
- Dla porównania skutków tej zmiany dla liczby postępowań przyjęto lata: **2018, 2019 i 2021**
- w 2018r. na **12.749** wniosków **oddalono 2148** (około **17%**)
- w 2019r. na **15.455** wniosków **oddalono 2418** (niespełna **16%**)
- w 2021r. na **22.035** wniosków **oddalono jedynie 379** (**1,7%**).

Nowelizacja z dnia 19 czerwca 2019r.

Nowelizacja Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej dokonanej przez § 1 pkt 66 zarządzenia z dnia 18 czerwca 2021r. (Dz.Urz.MS.2021.159)

- **GU „of”** (o ogłoszenie upadłości) → **GUp „of”** (po ogłoszeniu upadłości)

Od 1 grudnia 2021r.:

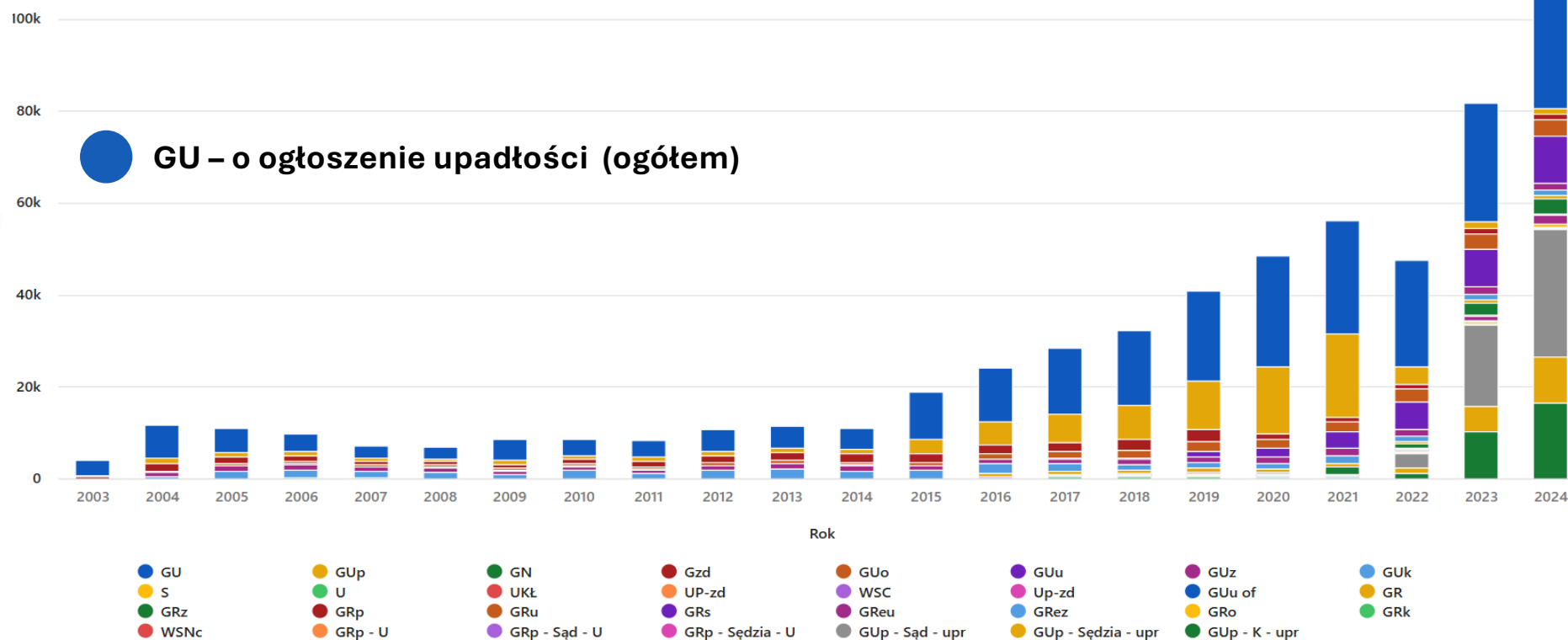
- **GU „of”** (o ogłoszenie upadłości) → **GUp (sk)** oraz **GUp-s** (prowadzone przez syndyka, brak statystyk)

- ↓
- GUp-Sąd-upr
- GUp-Sędzia-upr
- GUp-K-upr

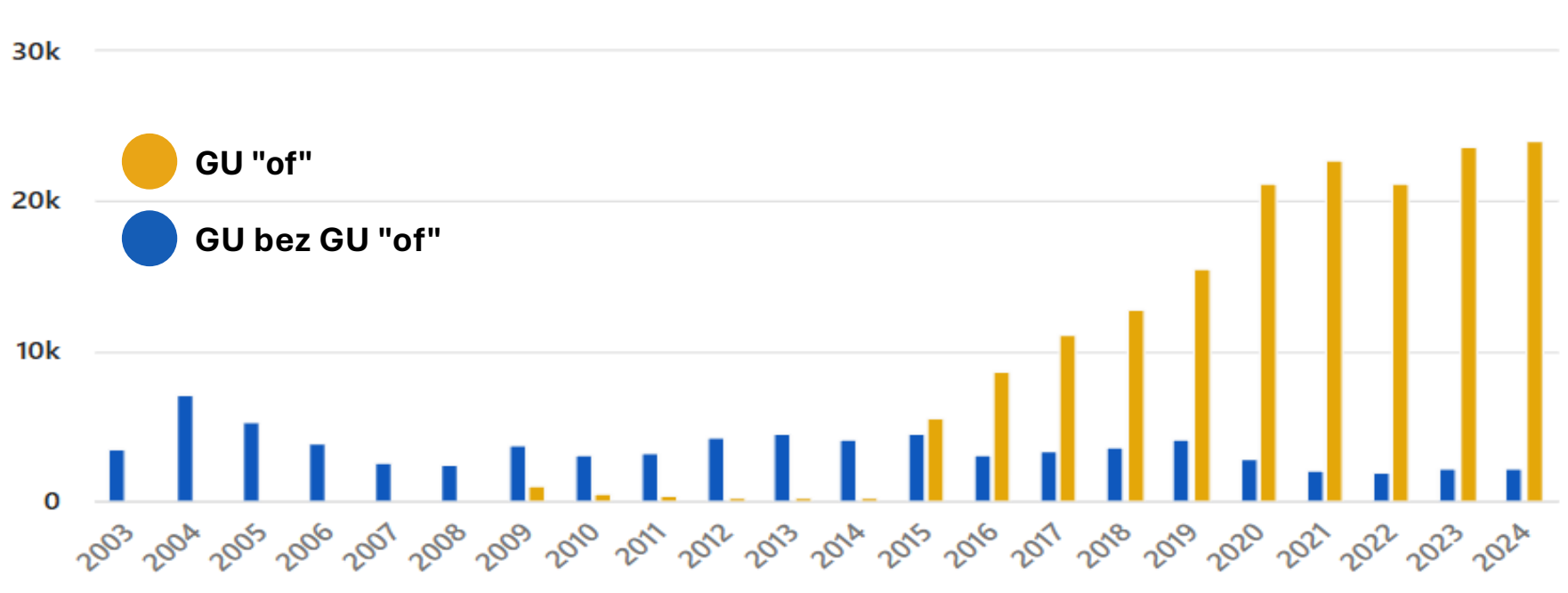
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Udział wszystkich sygnatur w ogólnej liczbie spraw – wpływ (2003-2024)

Zdecydowana większość spraw rozpoznawanych przez sądy upadłościowe i restrukturyzacyjne to sprawy osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (GU „of”)

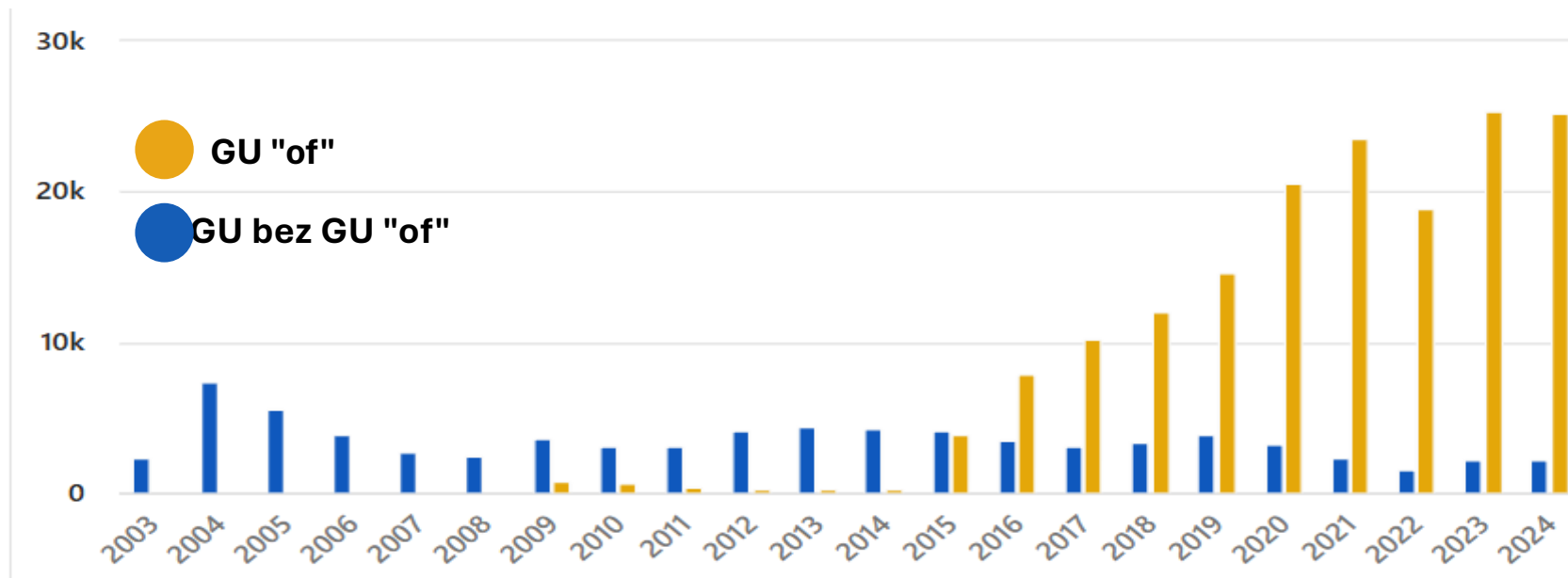
WPŁYW

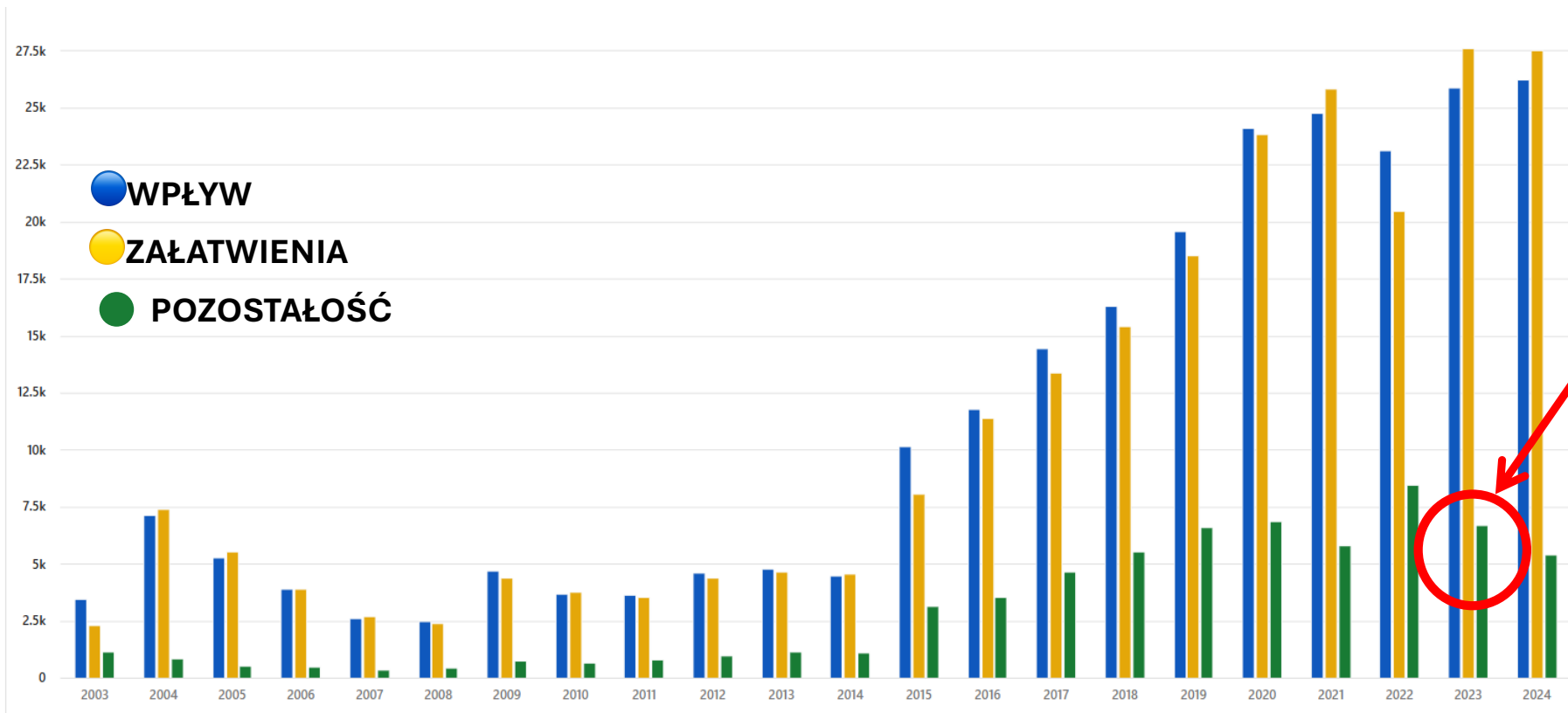
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Zdecydowana większość spraw rozpoznawanych przez sądy upadłościowe i restrukturyzacyjne to sprawy osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (GU „of”)

ZAŁATWIENIA

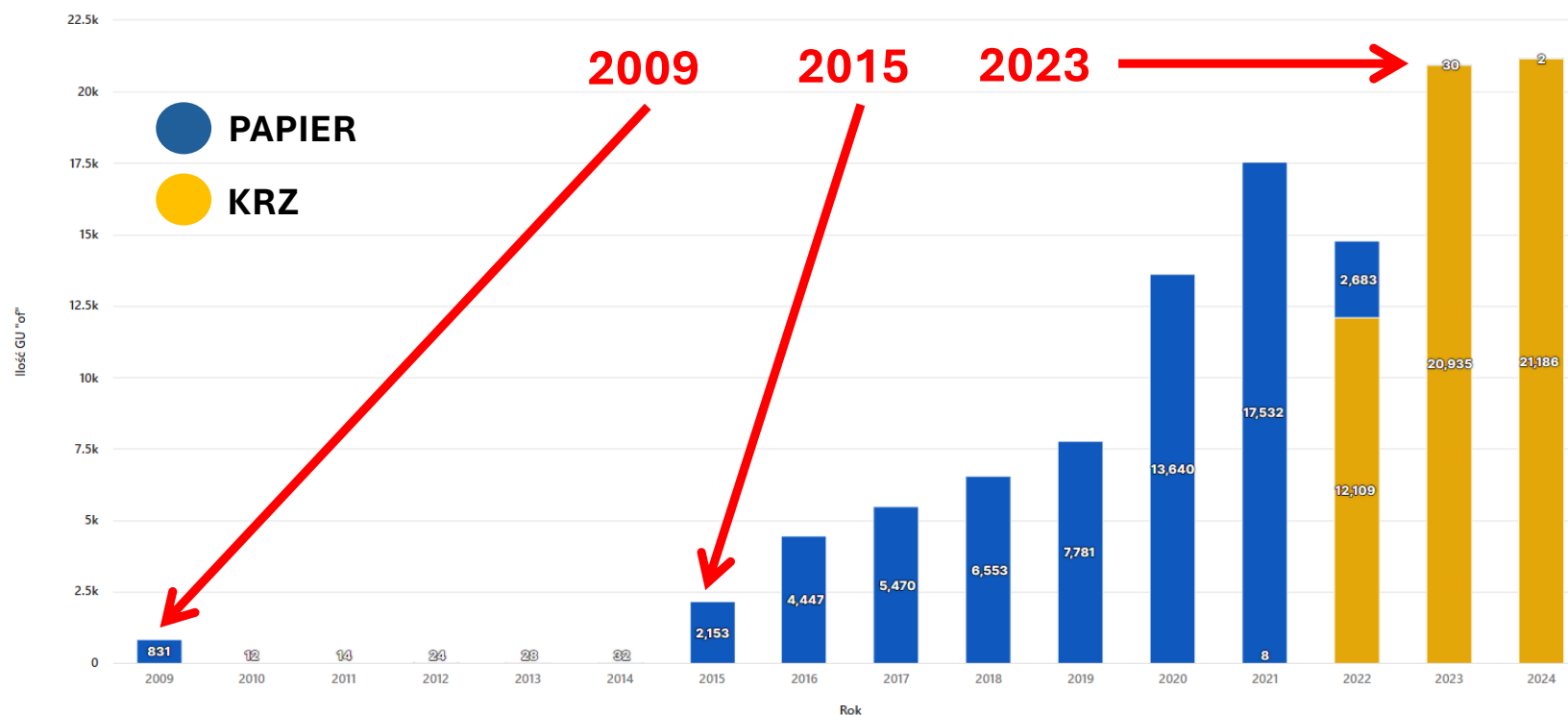

GU – wpływ, załatwienia, pozostałość

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

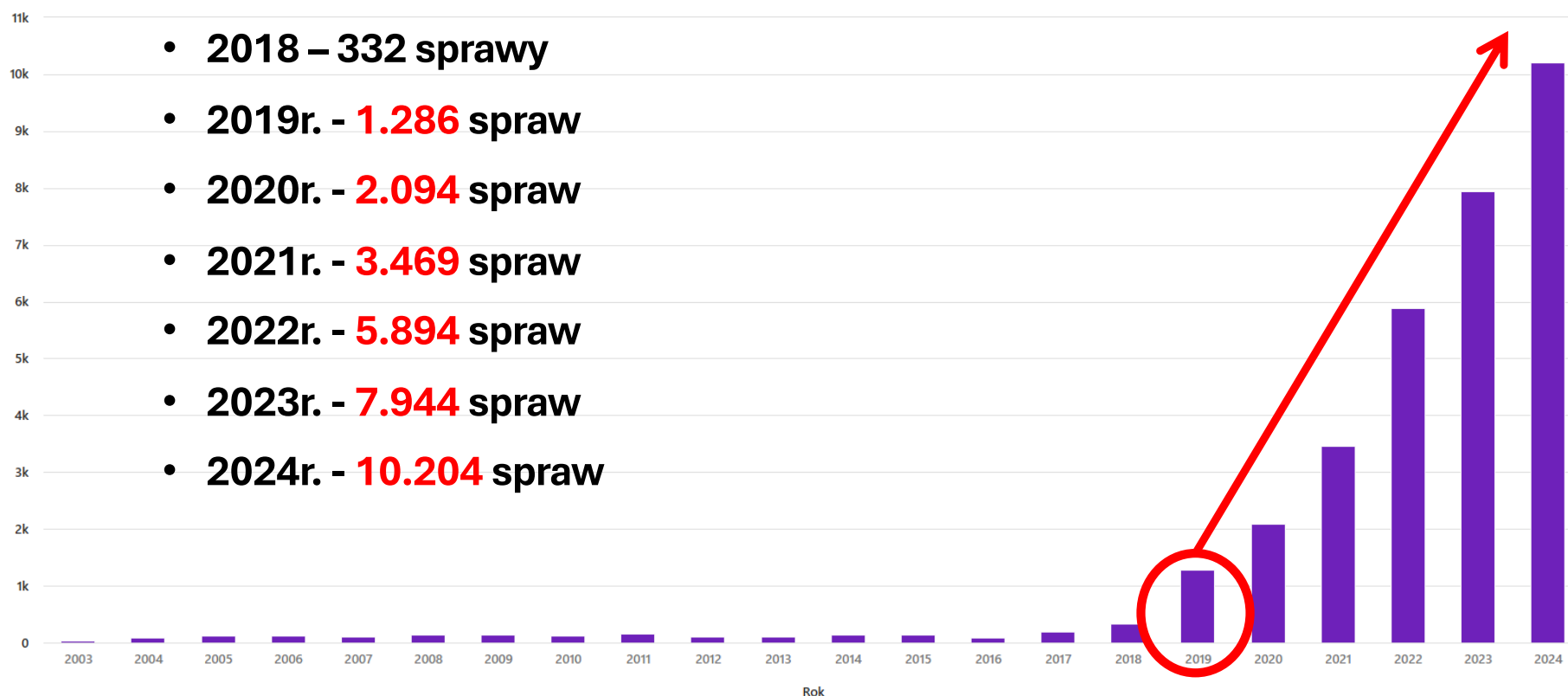
Liczba ogłoszonych upadłości konsumenckich

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
17 LAT PÓŹNIEJ

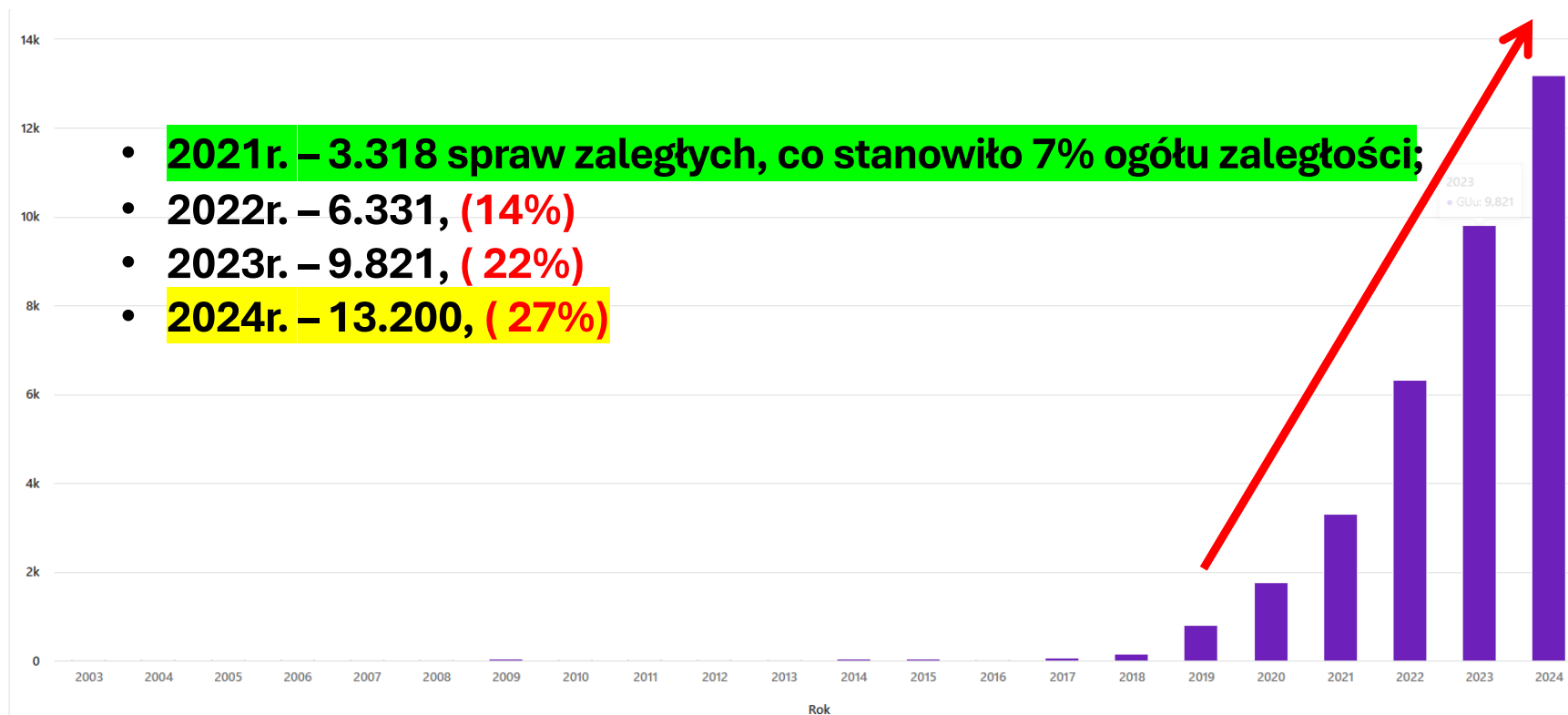
Wpływ spraw GUu (2003-2024)

- 2018 – 332 sprawy
- 2019r. - **1.286** spraw
- 2020r. - **2.094** spraw
- 2021r. - **3.469** spraw
- 2022r. - **5.894** spraw
- 2023r. - **7.944** spraw
- 2024r. - **10.204** spraw

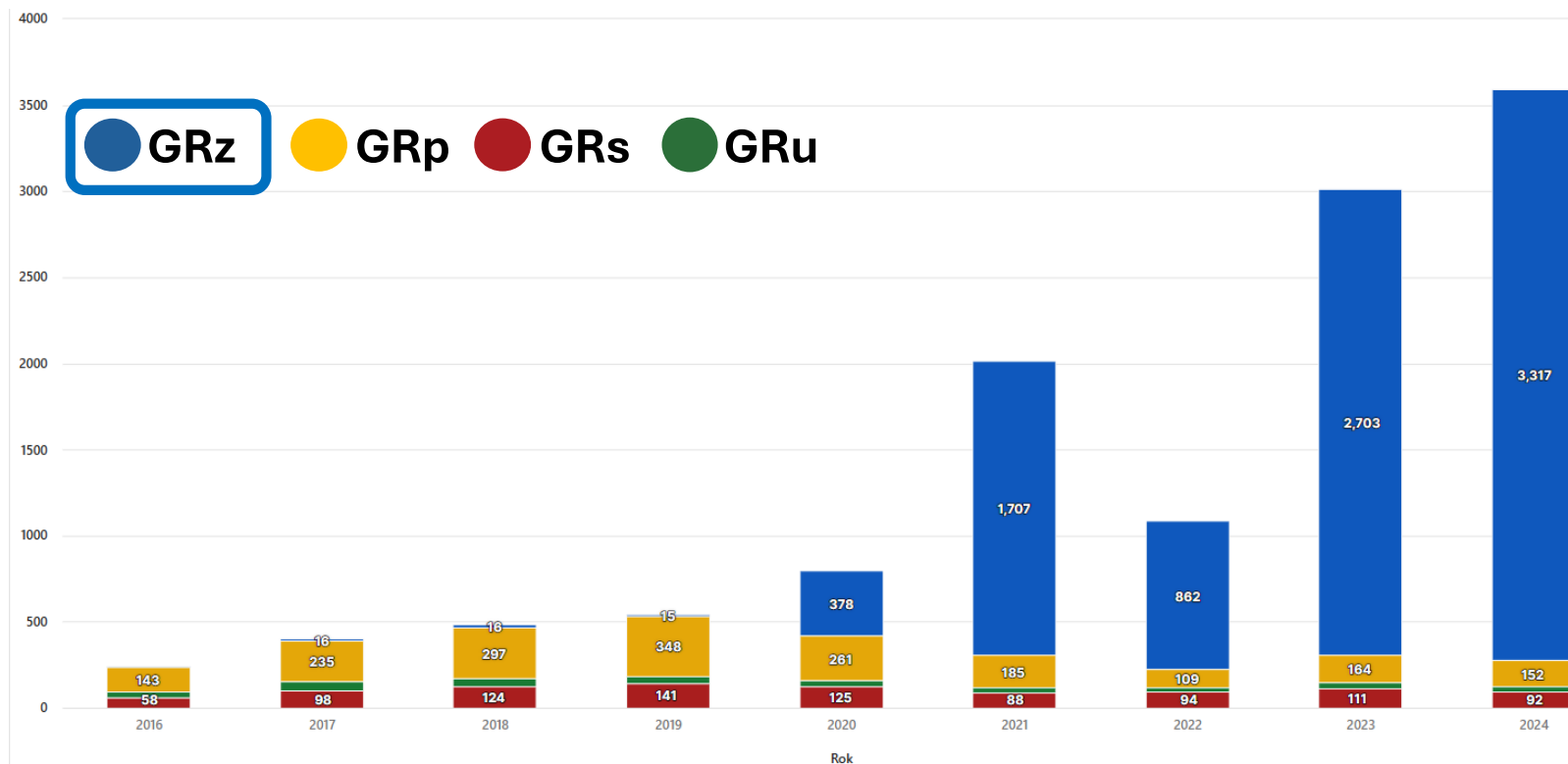
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Pozostałość spraw GUu (2003-2024)

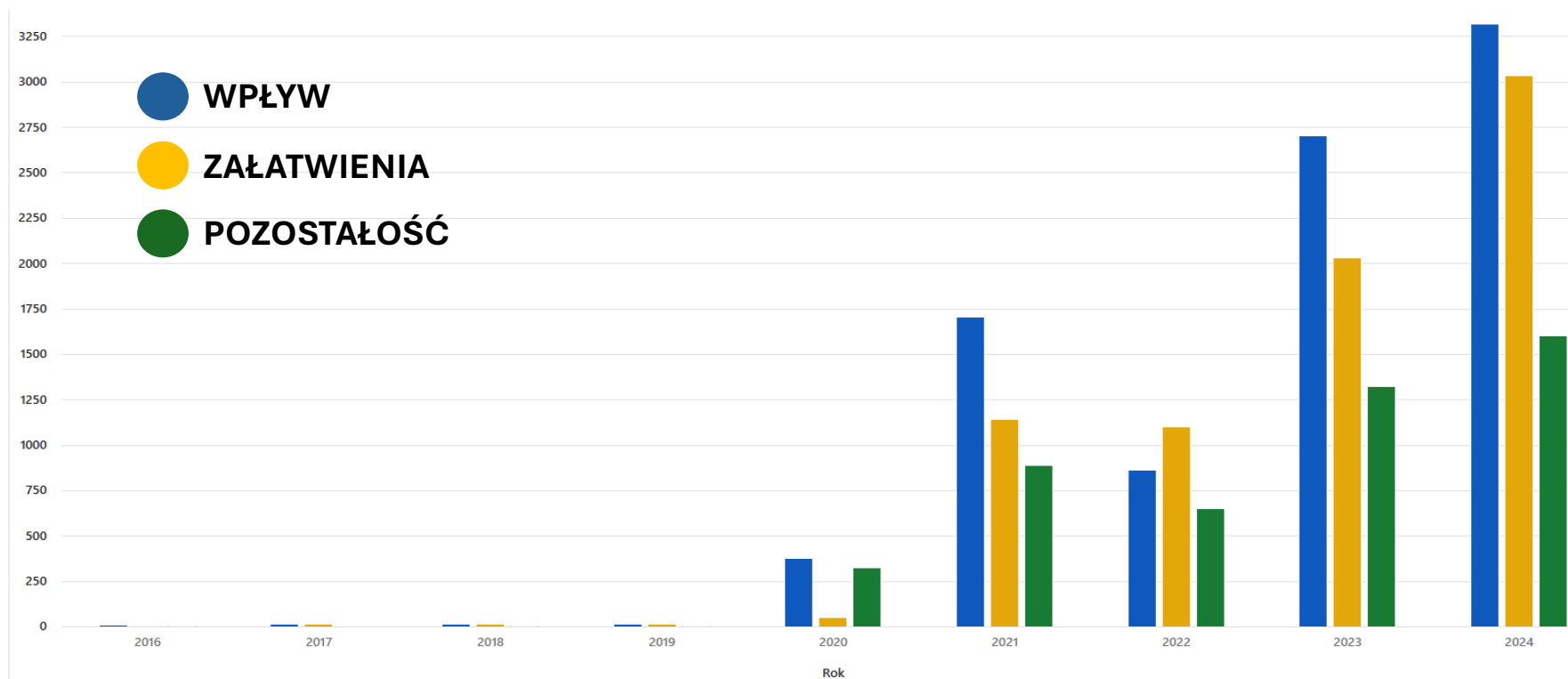
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Łączna liczba spraw restrukturyzacyjnych (2016-2024)

10 LAT PÓŹNIEJ
PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE

GRz – wpływ, załatwienia, pozostałość

GRz – zatwierdzenia układu

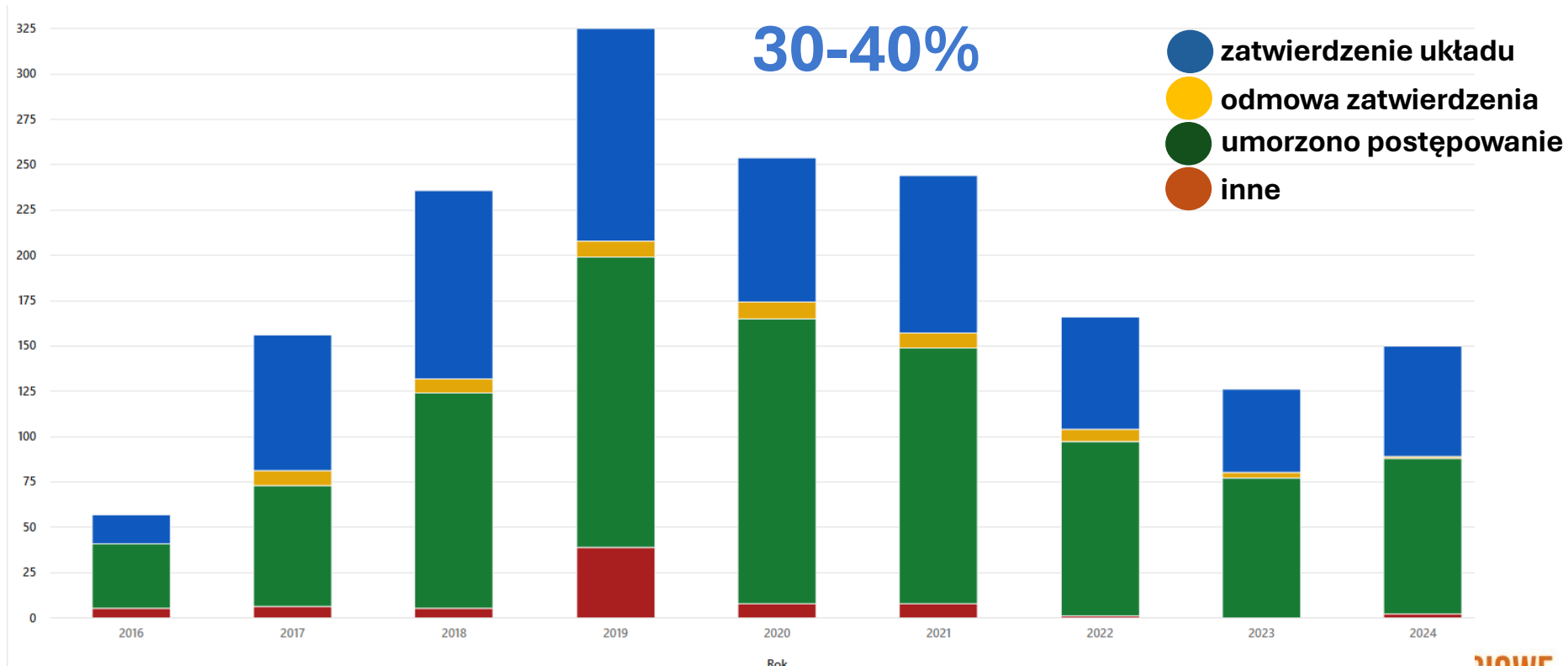
W 2024r. w sprawach GRz **68%** wniosków złożonych do sądu zakończyło się zatwierdzeniem układu.

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

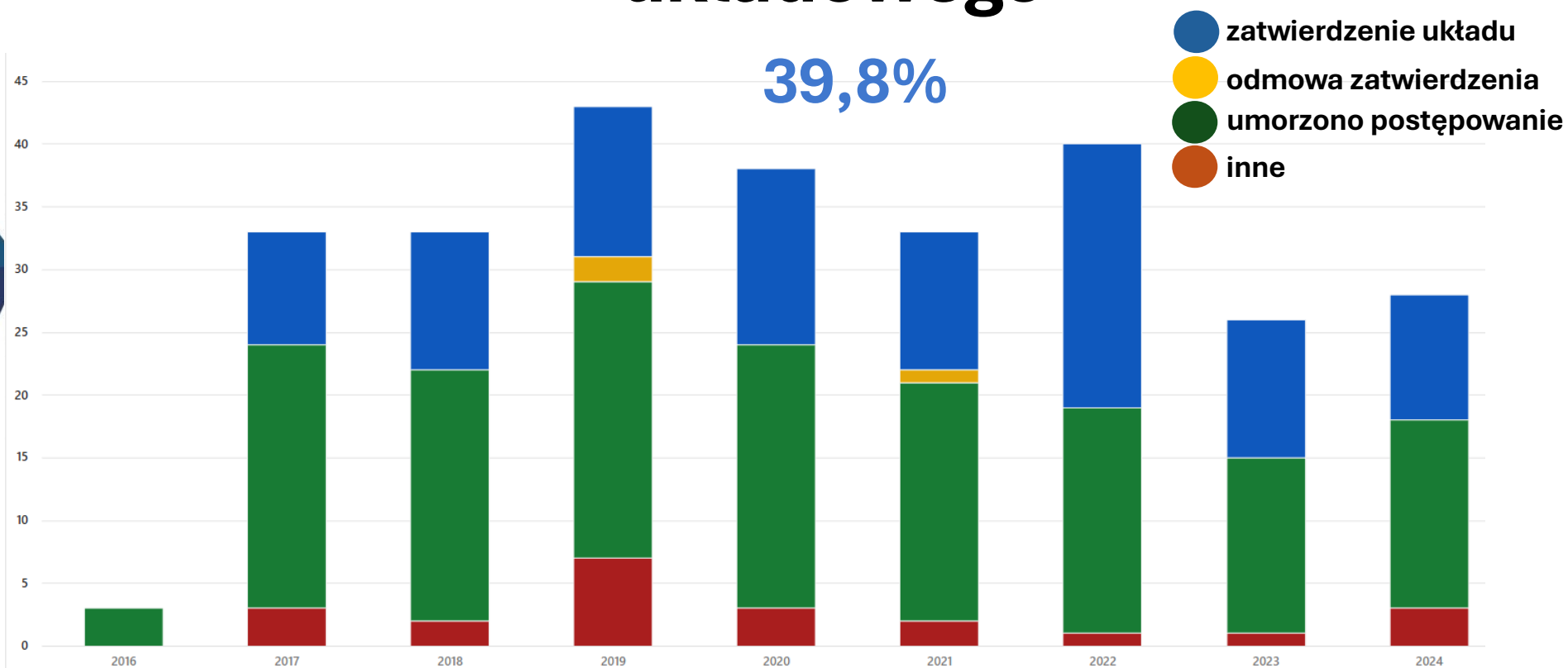
22

GRp – sprawy po otwarciu przyśpieszonego postępowania układowego

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
10 LAT PÓŹNIEJ

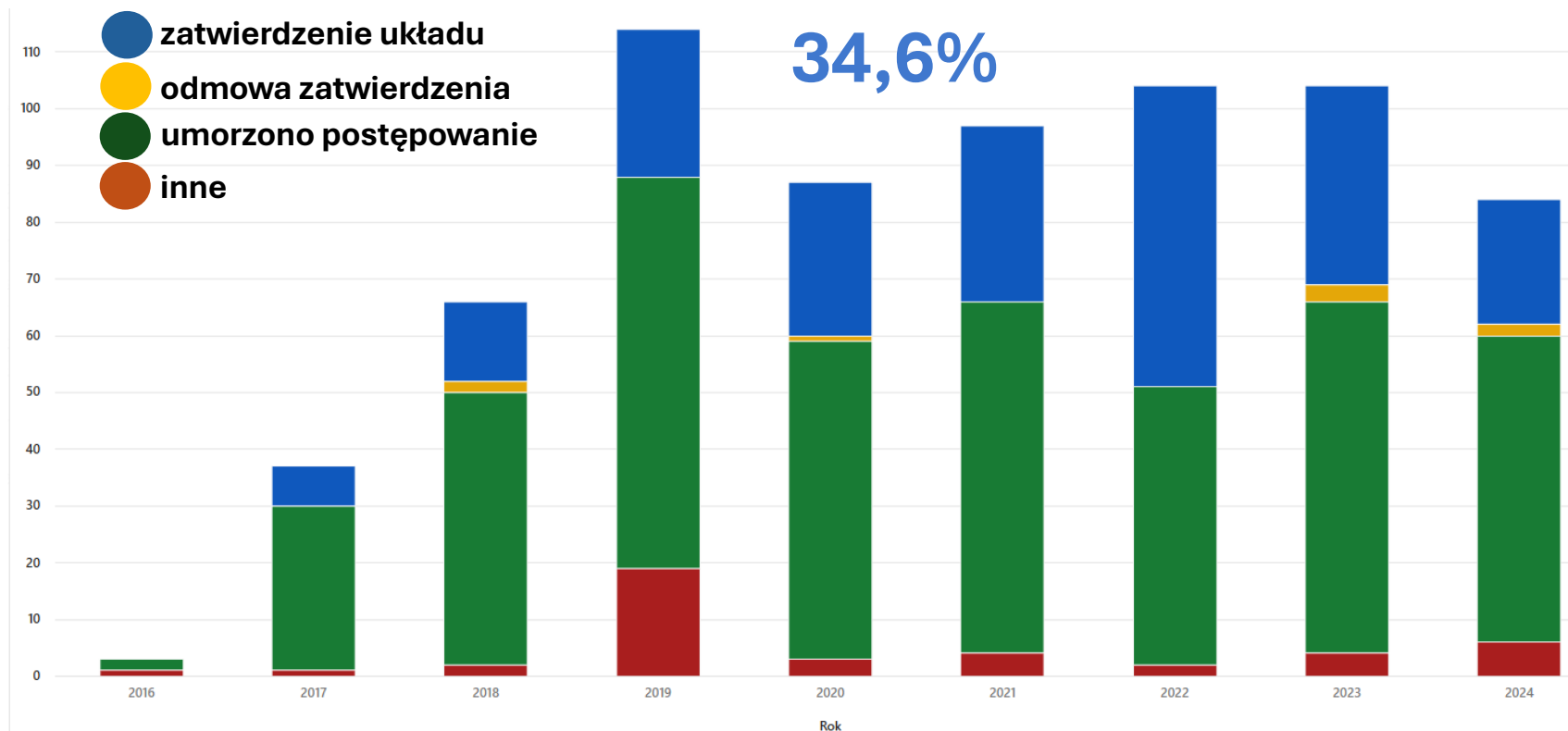
GRu - sprawy po otwarciu postępowania układowego

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

24

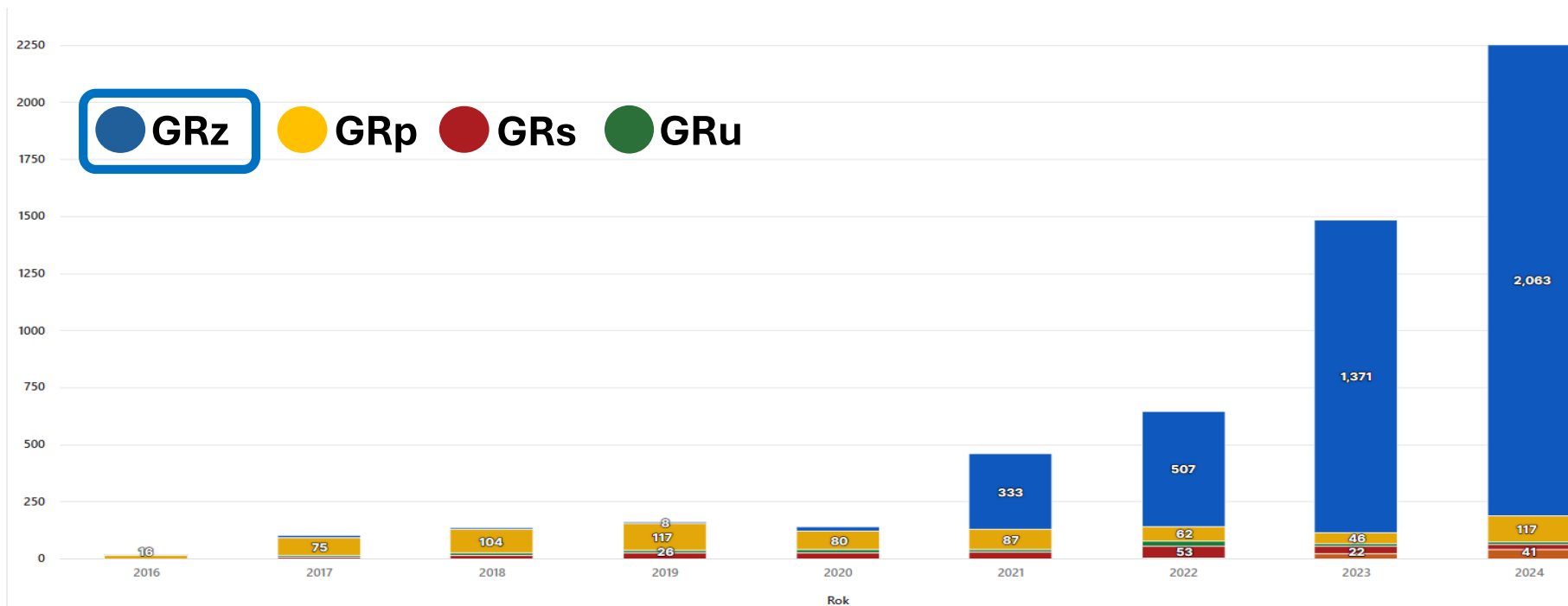
GRs – sprawy po otwarciu postępowania sanacyjnego

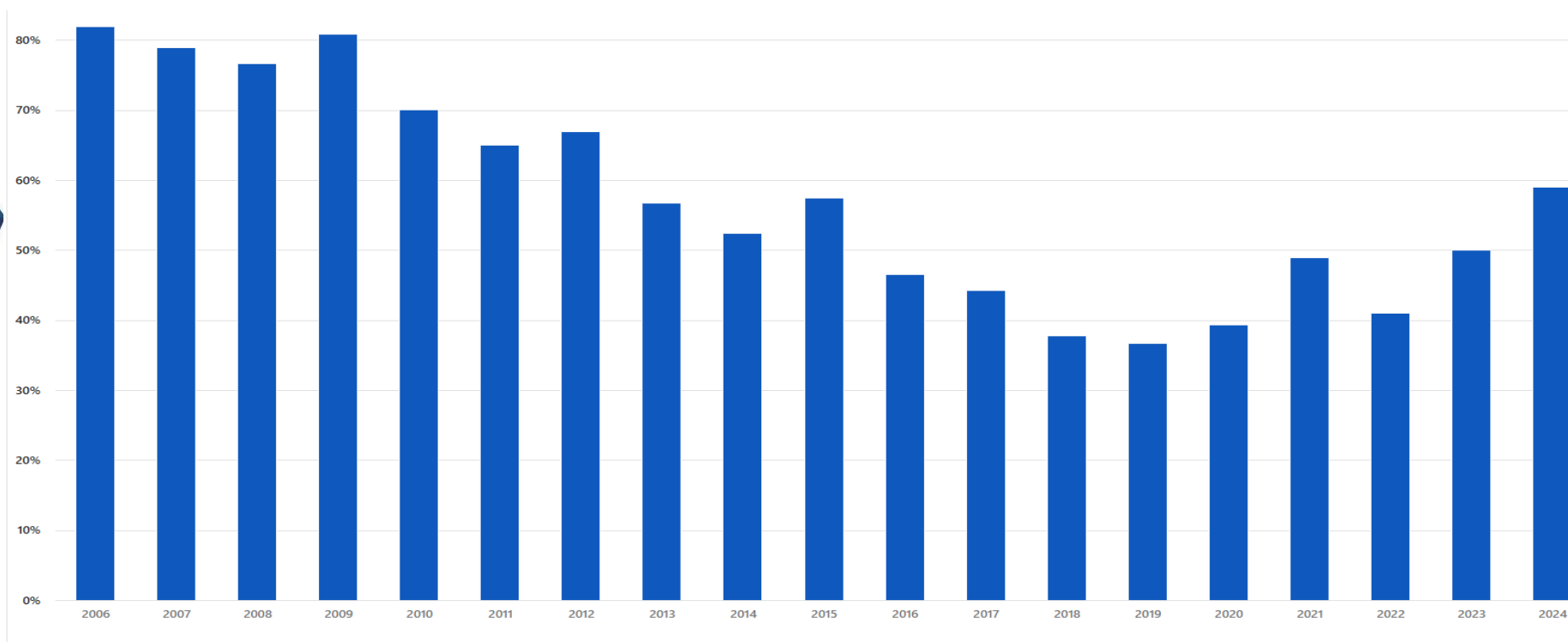
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

25

Wszystkie zatwierdzenia układu (2016-2024)

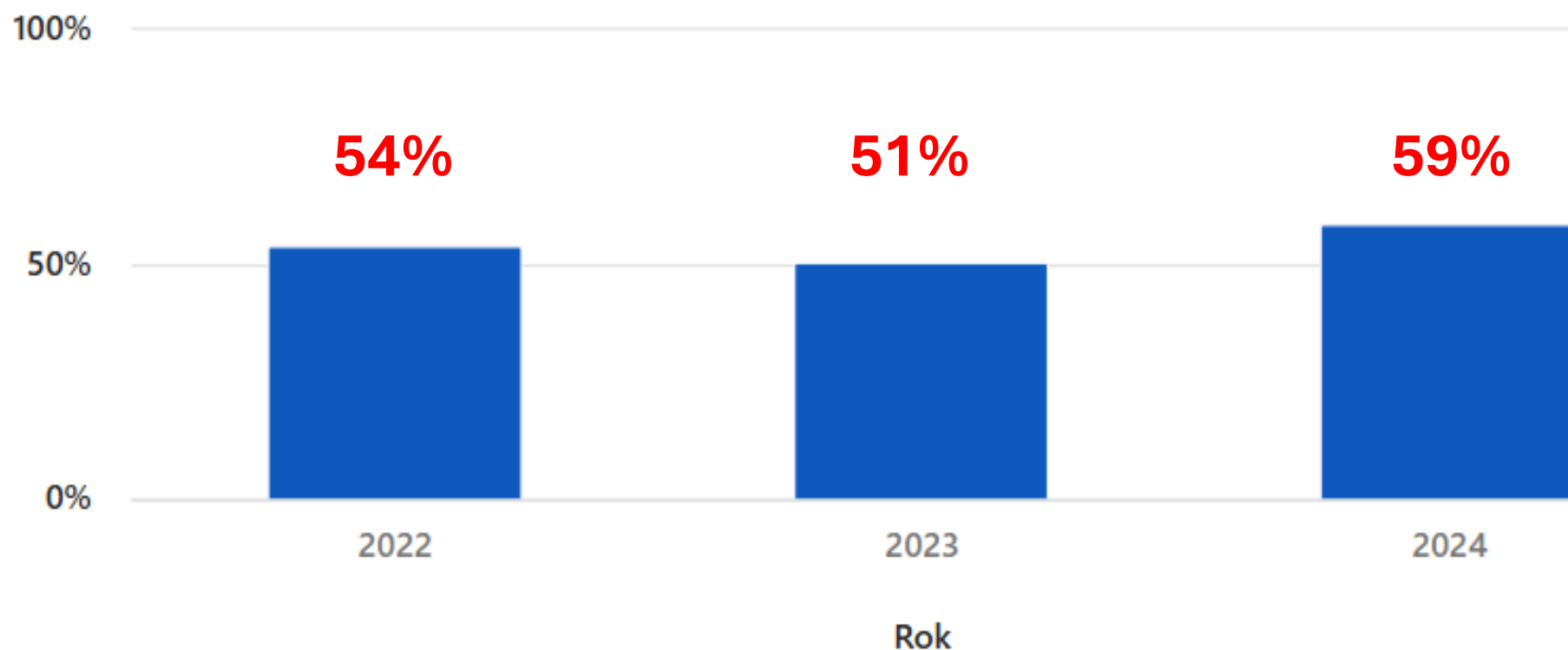

GU – czas rozpoznania do 3 miesięcy (sprawy papierowe i w systemie KRZ)

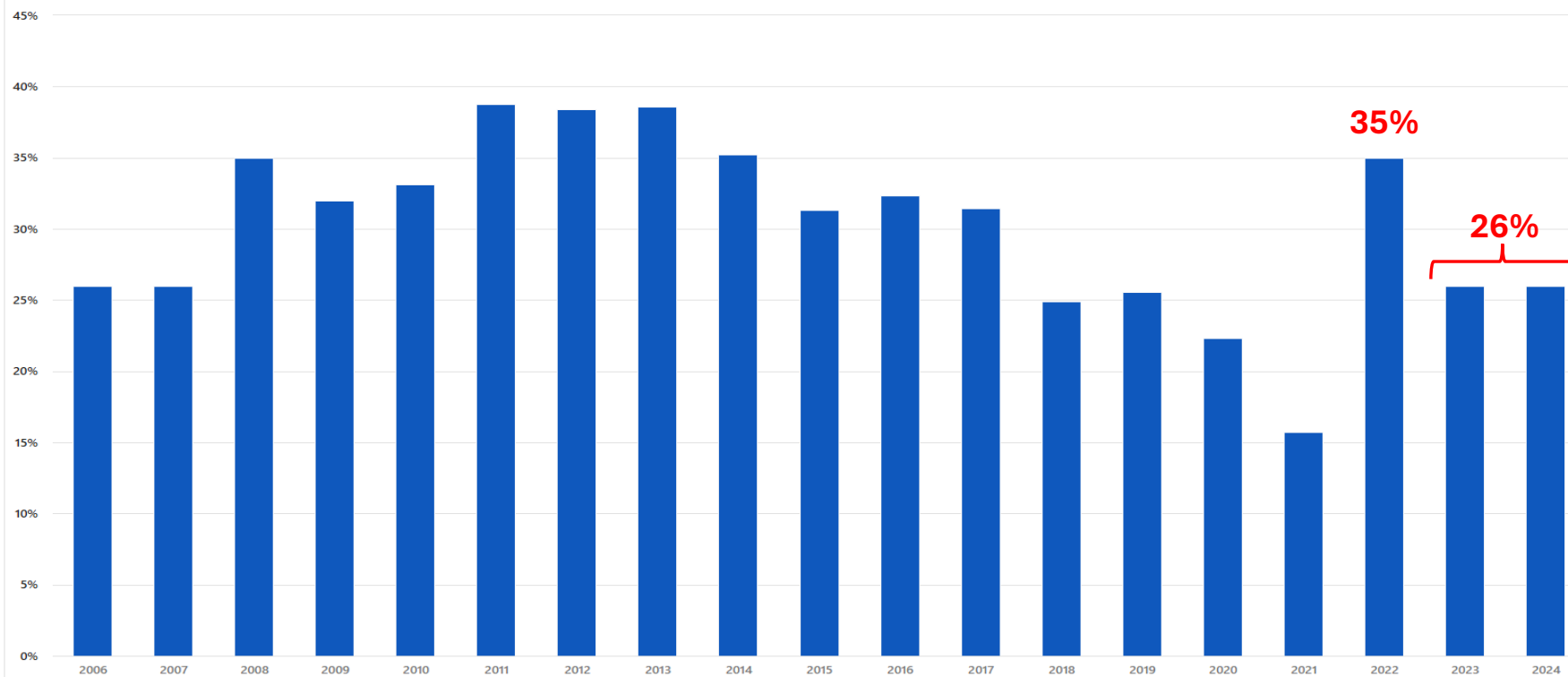
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

GU – czas rozpoznania do 3 miesięcy (sprawy w KRZ, %)

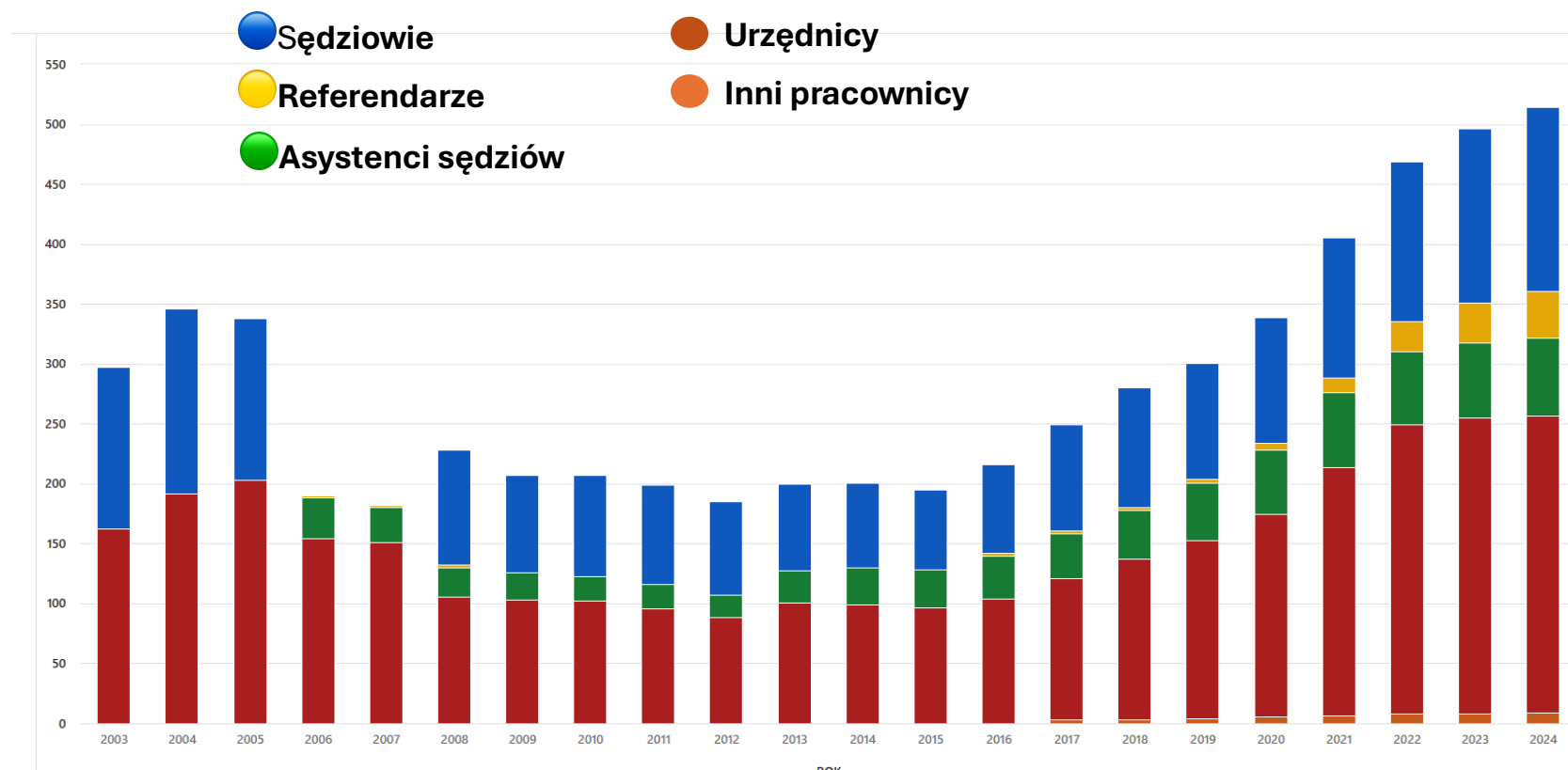
**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

GU – czas rozpoznania od 3 do 6 m-cy (sprawy papierowe i w systemie KRZ)

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Obsada sądów (2003-2024)

ipuir.lazarski.pl

[https://coda.io/@anna-hrycaj/statystyki-
ipur](https://coda.io/@anna-hrycaj/statystyki-ipur)

Dziękuję za uwagę

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

31

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

PRZYGOTOWANA LIKWIDACJA – WYNIKI BADAŃ EMPIRYCZNYCH

MGR MONIKA MAŚNICKA
UNIwersytet Gdański

Zakres i metodologia badań empirycznych dotyczących przygotowanej likwidacji

- Badania w zakresie danych statystycznych
- Badania aktowe w dwóch sądach upadłościowych
- Wywiady z interesariuszami postępowań upadłościowych

Wnioski wynikające z analizy akt postępowań upadłościowych dotyczących przedsiębiorców obejmujących przygotowaną likwidację

- Legitymacja do wystąpienia z wnioskiem (tymczasowy nadzorca sądowy)
- Kwalifikacja przedmiotu sprzedaży (rozbieżności)
- Problem z prawidłowym ustaleniem ceny (opis i oszacowanie a sprawozdanie tymczasowego nadzorcy sądowego)
- Przygotowana likwidacja a skrócenie czasu trwania postępowania upadłościowego
- Przygotowana likwidacja a poziom zaspokojenia wierzycieli

Wnioski wynikające z wywiadów z interesariuszami postępowania upadłościowego

- Pozytywna ocena wprowadzenia przygotowanej likwidacji; negatywna ocena zmian wprowadzonych nowelizacjami
- Przygotowana likwidacja a czas trwania postępowania upadłościowego
- Przygotowana likwidacja a poziom zaspokojenia wierzycieli
- Utrzymanie przedsiębiorstwa dłużnika jako cel przygotowanej likwidacji
- Transparentność procedury
- Ochrona praw i interesów wierzycieli w kontekście przygotowanej likwidacji

Wnioski wynikające z wywiadów z interesariuszami postępowania upadłościowego

- Rola tymczasowego nadzorca sądowego w przygotowanej likwidacji
- Wydanie przedmiotu sprzedaży w dniu ogłoszenia upadłości
- Opis i oszacowanie a możliwość dopuszczenia dowodu z opinii biegłego
- Możliwość złożenia oferty w przygotowanej likwidacji
- Aukcja
- Sprzedaż przedsiębiorstwa a umowy wiążące upadłego dotyczące tego przedsiębiorstwa

Dziękuję za uwagę

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

**DOPUSZCZALNOŚĆ WYPOWIEDZENIA UMOWY NAJMU W
POSTĘPOWANIU RESTRUKTURYZACYJNYM NAJEMCY Z
POWODU NIEUZUPEŁNIENIA ZABEZPIECZEŃ
WIERZYTELNOŚCI WYNAJMUJĄCEGO**

NORBERT FROSZTĘGA
ADWOKAT

Zagadnienie bazowe

Ocena, czy wynajmujący może wypowiedzieć umowę najmu, gdy najemca w restrukturyzacji nie uzupełnił kaucji lub gwarancji

Podstawy prawne przyjęte do analizy zagadnienia:

- Art. 256 p.r. – zakaz wypowiedzania umów najmu bez zgody rady wierzycieli (lub sędziego-komisarza, zgodnie z art. 139 ust. 1)

Wynajmujący może jednak wypowiedzieć umowę bez zgody, jeżeli zachodzi stan niewykonywania przez dłużnika po dniu otwarcia postępowania restr. zobowiązań nieobjętych układem lub inna okoliczność przewidziana w umowie, jeżeli zaistniały po dniu otwarcia postępowania

- Art. 150 ust. 1 pkt 1-3 p.r. – wierzytelności objęte układem
- Art. 248 p.r. – postanowienia umowy bezskuteczne w stosunku do masy układowej

Charakter zobowiązania do uzupełnienia zabezpieczenia

Kaucja:

**zobowiązanie
niepieniężne ze
świadctwem pieniężnym**

W każdym przypadku istota zobowiązania
sprowadza się do zachowania najemcy
polegającego na zabezpieczeniu interesu
wynajmującego

Gwarancja:

**zobowiązanie
niepieniężne ze
świadctwem
niepieniężnym**

Wymiar pieniężny dotyczy tylko
sposobu świadczenia

Zakaz spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności objętych układem

art. 252 ust. 1 p.r.

W trakcie postępowania dłużnik nie może spełniać świadczeń objętych układem z mocy prawa

Wierzytelność o uzupełnienie zabezpieczenia z umowy najmu także podlega układowi

a zatem

Dłużnik **nie może** spełnić takiego świadczenia
(świadczenie nienależne)

Dopuszczenie możliwości uzupełnienia zabezpieczeń prowadziłoby do obejścia zakazu spełniania świadczeń oraz naruszenia zasady równego traktowania wierzycieli (faworyzując wierzycieli dysponujących kaucją lub gwarancją)

Wynajmujący nie może wypowiedzieć umowy najmu z powodu braku uzupełnienia zabezpieczenia, jeśli umowa dotyczy lokalu w którym prowadzone jest przedsiębiorstwo dłużnika

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

Skonsumowanie zabezpieczenia po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego (1/2)

W sytuacji, w której wynajmujący korzysta z zabezpieczenia po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, pojawia się pytanie, czy obowiązek uzupełnienia zabezpieczenia to wierzytelność **bieżąca** czy **układowa**

Chociaż do rozliczenia zabezpieczenia dochodzi już po otwarciu postępowania, obowiązek utrzymania zabezpieczenia na określonym poziomie **został ustanowiony wcześniej w umowie najmu**

Dlatego uznaje się, że obowiązek uzupełnienia zabezpieczenia to **wierzytelność układowa**, nawet jeśli wynika z późniejszego zdarzenia

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Skonsumowanie zabezpieczenia po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego (2/2)

Jeżeli przyjąć, że roszczenie o uzupełnienie zabezpieczenia powstaje dopiero po dniu otwarcia postępowania to:

Roszczenie to może być dalej objęte układem jako wierzytelność warunkowa (art. 151 ust. 1 pkt 3 p.r.),

Niezależnie od interpretacji – roszczenie o uzupełnienie zabezpieczenia zawsze może być objęte układem – tylko z różnej podstawy prawnej

art. 150 ust. 1
pkt 1 p.r.

art. 151 ust. 1
pkt 3 p.r.

Bezskuteczność wypowiedzenia umowy najmu na podstawie art. 248 p.r.

Jeżeli roszczenie o uzupełnienie zabezpieczenia umowy najmu nie jest objęte układem, to:

- wypowiedzenie umowy najmu z powodu nieuzupełnienia kwoty zabezpieczenia po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego jest bezskuteczne na podstawie art. 248 p.r.
- Klauzula dot. wypowiedzenia umowy najmu z powodu nieuzupełnienia zabezpieczenia, mimo że najemca na bieżąco płaci czynsz, utrudnia realizację celu postępowania i stawia wynajmującego w uprzywilejowanej pozycji względem innych wierzycieli

Podsumowanie

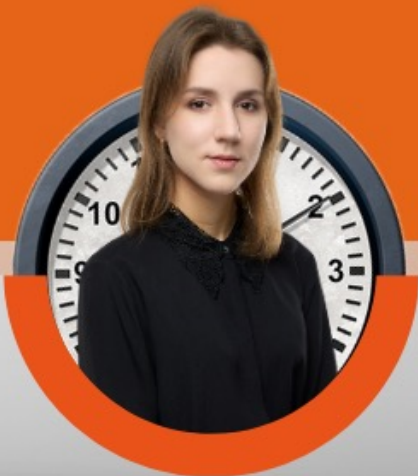
Obowiązek ustanowienia lub uzupełnienia zabezpieczenia (np. kaucji, gwarancji) ma charakter **niepieniężny**, ale również podlega **układowi**

Jeśli zabezpieczenie zostało wykorzystane przed otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego, roszczenie o jego uzupełnienie także jest objęte układem

Nie można wypowiedzieć umowy najmu tylko dlatego, że po otwarciu postępowania dłużnik nie uzupełnił zabezpieczenia – zwłaszcza jeśli lokal służy prowadzeniu przedsiębiorstwa

UMORZENIE DŁUGU PODSTAWOWEGO W POSTĘPOWANIU RESTRUKTURYZACYJNYM LUB UPADŁOŚCIOWYM A ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZABEZPIECZYCIELI

MGR JOANNA WAGA
KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

Wpływ umorzenia długu na odpowiedzialność zabezpieczycieli

Wygaszenie zabezpieczenia jako prawa akcesoryjnego

- B. Sierakowski, B. Szczepkowska, *Plan spłaty w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej a odpowiedzialność poręczycieli, współdłużników solidarnych i rzeczowych za zobowiązania upadłego*, Dor.Restr. 2017, nr 4.
- B. Sierakowski, B. Szczepkowska, A. Witowska, *Odpowiedzialność zabezpieczycieli za zobowiązania umorzone w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej*, M.Pr.Bank. 2017, nr 10.
- Uchwała SN z 4.04.2023 r., III CZP 11/22, OSNC 2024, nr 5, poz. 47.

Utrzymanie odpowiedzialności zabezpieczyciela

- R. Adamus, *Czy oddłużenie upadłego powinno skutkować wygaśnięciem hipoteki na mieniu osoby trzeciej?*, M.Pr.Bank. 2023/9.
- R. Adamus, *Umorzenie zobowiązań upadłego a zabezpieczenie rzeczowe na mieniu osób trzecich*, PPH 2018, nr 8.

Cel postępowania

- Art. 2 p.u. i art. 3 p.r.
- Normatywny nacisk na ochronę wierzyciela i dążenie do jego zaspokojenia
- Regulacje stanowiące odbicie ww. celu, np. prawo pierwszeństwa, odmowa zatwierdzenia układu, uchylenie postanowienia o warunkowym umorzeniu zobowiązań czy planu spłaty
- Brak podstaw aksjologicznych do ochrony osoby trzeciej kosztem wierzyciela

Przesłanki i charakter umorzenia długu

- Możliwość prowadzenia postępowania jako pochodna szczególnej sytuacji dłużnika osobistego
- Osobiste przesłanki umorzenia zobowiązań i ustalenia planu spłaty w postępowaniu upadłościowym
- Irrelewantność zachowania zabezpieczyciela wobec możliwości umorzenia długu

Realny charakter zabezpieczenia

- Brak wpływu wierzyciela na ingerencję w stosunek łączący wierzyciela z dłużnikiem
- Zabezpieczenia jako środek zwiększający pewność zaspokojenia
- Relatywizacja bytu zabezpieczenia

Przełamanie zasady akcesoryjności

- Art. 167 p.r., art. 370a ust. 11 i art. 491¹⁵ ust. 5 p.u. jako lex specialis
- Niezasadność wykładni zawężającej do fazy wykonawczej układu i planu spłaty
- Jeżeli zarówno układ, jak i ustalenie planu spłaty, stanowiące jedynie częściową redukcję wierzytelności, nie wpływają na możliwość zaspokojenia się z przedmiotu zabezpieczenia na mieniu osoby trzeciej, skutku takiego nie powinna wywierać także dalej idąca modyfikacja, niezależna od woli wierzyciela

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Zapraszamy do dyskusji

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

PRZYJĘCIE OGRODOWE

NA TERENIE KAMPUSU UCZELNI
ŁAZARSKIEGO

18.00-22.00

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025